

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/55/2 (2015)

EMLÉKEZTETŐ
2015. MÁJUS 20. 14:00

Helyszín: 1054 Budapest, Akadémia u. 3. Club terem

Időpont: 2015. május 20. 14:00

Tárgy: Emberi Jogi Munkacsoport Ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Berke Barna, az Emberi Jogi Munkacsoport alelnöke köszöntötte a résztvevőket. Tájékoztatta a Munkacsoport tagjait, hogy **dr. Répássy Róbert**, az Emberi Jogi Munkacsoport elnöke hivatali elfoglaltsága miatt nem tud jelen lenni az ülésen, ezért **dr. Berke Barnát** bízta meg a levezető elnöki feladatok ellátásával. Ismertette az előre megküldött napirendet, majd megkérdezte, hogy a résztvevőknek van-e észrevétele a napirendi pontokkal kapcsolatban.

A Munkacsoport egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Czibere Károly az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára jelezte, hogy **Czunyiné dr. Bertalan Judit** köznevelésért felelős államtitkár az előzetes visszajelzéssel ellentétben mégsem tud részt venni az ülésen, ezért **Czibere Károlyt** kérte fel helyettesítésére.

1. Napirendi pont: Beszámoló a tematikus munkacsoportok munkájáról

Dr. Berke Barna kérte a jelenlévőket, hogy ABC sorrendben tekintsék át a tematikus munkacsoportok féléves munkáját. Jelezte, hogy az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport és az LMBT Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport elnöke **dr. Répássy Róbert**, ezért ezek tevékenységéről írásban készült beszámoló, amely ki lett osztva a Tagok részére. Felkérte **Czibere Károlyt**, a Fogyatékossgal Élők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a Tematikus Munkacsoport munkáját.

Czibere Károly elmondta, hogy a Fogyatékossgal Élők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport 2015. február 24-én ülésezett és négy napirendi pont került megtárgyalásra. A fogyatékos gyermekek helyzete kapcsán a kora gyermekkori intervenció, lakhatás, nevelés-oktatás (különös tekintettel a nem családban élő gyermekekre) témakörök kerültek

megvitatásra. Ennek keretében a szolgáltatások összekapcsolását, a kliensút átláthatóvá tételét, az inkluzív oktatás kérdéskörét érintették a résztvevők. A második napirendi pont a súlyosan és halmozottan fogyatékos emberek emberi jogi helyzetére vonatkozott. A harmadik napirendi pont a támogatott döntéshozatal gyakorlati megvalósulásával kapcsolatos tapasztalatok összegyűjtéséről szólt. A negyedik napirendi pont keretében pedig a fogyatékos emberek egészségügyi helyzetéről folyt a diskurzus. Ezen belül az élethez és emberi méltósághoz való jog, az orvosi attitűdök, a kényszersterilizálás és a kötelező gyógyszeresedés kérdéskörei kerültek megvitatásra. Az ülésen tájékoztatták a civil képviselőket, hogy az Országgyűlés elé lett terjesztve az Országos Fogyatékoságügyi Program, amelyet el is fogadott a parlament. A munkacsoportülésen felvetett kérdések a következő három évre szóló végrehajtási tervekben szerepelni fognak.

Dr. Berke Barna megkérdezte, hogy a tematikus munkacsoportokban a civil szervezetek száma nőtt vagy esetleg apadt?

Czibere Károly válaszában elmondta, hogy nem apadt a civil képviselők száma.

Dr. Berke Barna megkérte a Gyermek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a tematikus munkacsoport tevékenységét.

Fűrész Tünde az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és népesedéspolitikáért felelős helyettes államtitkára tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a Gyermek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport elnöke **Novák Katalin** család – és ifjúságügyért felelős államtitkár. 2015. április 28-án került sor az ülésre 32 fő részvételével. A civil szervezetek képviselőinek száma gyarapodott az előző ciklushoz képest. Az ülés újraalakuló ülésnek tekinthető, így alapvetően bemutatkozásra és az új ügyrend elfogadására került sor. A felmerült témák közül érdemes kiemelni a gyermekjogok érvényesülését a gyermekvédelemben, a gyermekjogi egyezmény magyarországi megvalósulását, a köznevelésben, a gyermekek médiafogyasztását, az internetbiztonságot, valamint a gyermekbántalmazás kérdéskörét. Lehetőséget adtak továbbá a civil szervezetek képviselőinek, hogy írásban megküldjék javaslataikat a következő ülés tematikájára vonatkozóan.

Dr. Berke Barna megkérdezte, hogy a decemberi gyermekek online szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos összeurópai konferencia tematikája becsatornázódott-e a Gyermek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport ülésére.

Fűrész Tünde elmondta, hogy nem merült fel a téma. Mivel a gyermekvédelem horizontális terület sok szereplő foglalkozik vele, éppen ezért érdemes lehet a következő ülésre összegyűjteni, hogy milyen események voltak a gyermekjogok tekintetében és azok szervezőit meghívni, hogy számoljanak be a konferenciák tapasztalatairól.

Dr. Berke Barna megkérte a Hajléktalanügyért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a tematikus munkacsoport tevékenységét.

Czibere Károly tájékoztatta a jelenlévőket, hogy 2015. február 24-én tartotta ülését a Hajléktalanügyért Felelős Tematikus Munkacsoport, amelyen szintén négy napirendi pont került megvitatásra:

1. Kihűléses halálesetek megelőzése, a különösen sérülékeny csoportok (pl. idősek, betegek, gyerekek) ellátási prioritása, hajléktalan betegek sürgősségi ellátása.

2. Társadalmi érzékenyítés elősegítése a hajléktalan személyek társadalmi integrációja érdekében – civil, egyházi és állami fenntartók szerepe, jó gyakorlatok bemutatása-terjesztése.
3. Pszichiátriai kórképpel rendelkező hajléktalan személyek ellátásának megoldása.
4. Hajléktalanokért Közalapítvány beszámolója a 2014. évi téli felkészülésről.

Az ülésen látható volt, hogy a tárcák képviselői fontosnak tartják az együttműködést a kérdéskörben. Különösen hangsúlyosan jelent meg a Belügyminisztérium közfoglalkoztatási programja. Szintén jelentős téma volt a hajléktalanok helyzetével kapcsolatban az egészségügyi ellátás, különösen az alacsony küszöbű ellátások kérdése. A szenvedélybetegségek tekintetében nagyobb a hajléktalanok veszélyeztetettsége. A következő ülésre három témát javasolnak:

1. Az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának 2014-es téli krízis időszakra vonatkozó jelentése
2. Hajléktalanügyi Stratégia bemutatása
3. A magáncsőd intézménye

Utóbbi tekintetében hangsúlyozta **Czibere Károly**, hogy a hajléktalansághoz vezető utakkal is szeretnének foglalkozni az üléseken.

Dr. Berke Barna megkérdezte, hogy mik a tapasztalatok az elmúlt évi krízis időszaki jelentés alapján.

Czibere Károly elmondta, hogy a jelentés alapján a kormányzat felkészült a krízis időszakra. A téli időszak finanszírozását szolgáló pályázatok 2014-ben korábban lettek kiírva a civil szervezetek részére. A kapacitás tekintetében sikerült elérni a 11.000-11.500 férőhelyet, amely elegendőnek bizonyult a leghidegebb időszakokban is, tehát további bővítést nem kell véghezvinni. Problémaként merült azonban fel, hogy a szociális szolgáltatások regisztrációja tekintetében bizonyos hajléktalanokat segítő szolgáltatások között ütközés volt kimutatható. 2015. január 1-jétől rendezésre került a probléma.

Dr. Berke Barna megkérte az Idősek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a tematikus munkacsoport tevékenységét.

Fűrész Tünde elmondta, hogy 2015. április 22-én került sor az Idősek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport újraalakuló ülésére 27 fő részvételével, amely közel a duplája az előző időszakhoz képest. Elfogadásra került az új ügyrend, valamint bemutatkozásra is sor került. A felmerülő témák közül érdemes kiemelni a nemzedékek közötti együttműködés erősítését, az időügyi módszertani anyag kidolgozásának a lehetőségét, illetve szó esett az idősek és az önkéntesség kapcsolatáról. Az ülésen kérték a civil szervezeteket, hogy éljenek további téma javaslatokkal, vitaindító anyagokkal.

Dr. Berke Barna megkérdezte, hogy az említett módszertani anyag tartalmilag mire utal.

Fűrész Tünde elmondta, hogy az idősek gondozásával kapcsolatos módszertani anyagról van szó a családok, hozzátartozók számára.

Dr. Berke Barna megkérte a Menekültügyért és Migrációért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a tematikus munkacsoport tevékenységét.

Dr. Felkai László a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára tájékoztatta a résztvevőket, hogy 2014. december 17-én került sor a Tematikus Munkacsoport ülésére. Ebben az időszakban érkezett a legtöbb koszovói Magyarországra, éppen ezért az volt az ülés témája, hogy a civil és a kormányzati szféra hogyan tud együttműködni a menekülthullám kezelése tekintetében. Több részletkérdés került megvitatásra az ülésen. Felmerült, hogy a kiskunhalasi szállásra nem engedik be a civileket, pedig vinnének takarókat. Ez a kérdés azóta tisztázódott. Az önkéntes hazatérés szélesebb körben való alkalmazása is szóba került, azonban ezt nem érdemes támogatni, mert inkább segíti az illegális migrációt. Az EU migrációs alapjának elfogadásáról nem volt információ decemberben, így a második félévi finanszírozás kérdései is felmerültek. Az ülés óta a Háttér Társaság a Melegekért több levelet is küldött **Dr. Felkai László** részére, amelyben kifogásolták a melegellátást a befogadó állomásokon. Lett volna további ülés is, mert a Kormány elé lett terjesztve a migrációs módosító csomag, azonban a migrációval kapcsolatos nemzeti konzultáció végéig ez lekerült a napirendről. Ennek következtében várhatóan 2015 őszén lesz megtartva a következő ülés. Azonban civil szervezetekkel azóta is volt találkozó, például a UNHCR regionális központjának képviselőjével a nemzeti konzultáció kapcsán.

Dr. Berke Barna megkérte a Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a tematikus munkacsoport tevékenységét.

Dr. Deák Imre az Emberi Erőforrások Minisztériumának nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára elmondta, hogy 2015. április 14-én tartotta az ülést a Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport, ahol elfogadásra került a Tematikus Munkacsoport ügyrendje. Tíz új taggal, nemzetiségi civil szervezetekkel bővült a munkacsoport tagok köre. Ezek a szervezetek a nemzetiségi választásoknál a jelöltállítók. A második napirendi pont címe *„Málenkij robot - hazai nemzetiségi csoportok érintettsége a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások között”* volt. Ennek keretében azokat a lehetőségeket vizsgálták meg a tagok, hogy a nemzetiségi civil szervezetek hogyan tudnak részt venni az emlékév programjaiban (kiállítások szervezése, emléktáblák avatása, kiadványok készítése stb.). 2015. május 13-án fogadta el a Kormány a javaslatot az Emlékév támogatására vonatkozóan, így 4 milliárd forint áll majd rendelkezésre a programok megvalósításához. A harmadik napirendi pont a nemzetiségi törvény módosításának szükségessége volt. Az új 2011-es törvény alapján került lebonyolításra a 2014-es önkormányzati és országgyűlési választás is, amelynek tapasztalatait megosztották a civil szervezetek az ülésen. Ennek keretében sok egyedi, de több általános probléma is említésre került. Továbbra is várnak javaslatokat a civil szervezetektől ebben a tekintetben, de az Állami Számvevőszék is meg fog fogalmazni észrevételeket az országos nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának felülvizsgálata után. Az országgyűlési választások után megalakult a 13 nemzetiség szószólójának részvételével a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága. A Bizottságnak működik egy albizottsága, amely kifejezetten a nemzetiségi törvényt vizsgálja, így innen is fognak érkezni javaslatok. A következő munkacsoportülés egyik napirendi pontja lesz ezeknek a javaslatoknak a visszamutatása, véleményezése.

Dr. Berke Barna megkérdezte, hogy mindegyik magyarországi nemzetiség képviseltette-e magát az ülésen.

Dr. Deák Imre válaszában elmondta, hogy mindegyik nemzetiségnek ment ki meghívó, részt is vettek az ülésen. Nem mindenhol ugyan olyan szinten tudtak eljönni, volt, ahol az országos önkormányzat elnöke képviselte az adott nemzetiséget, de volt, ahol a legnagyobb jelölőszervezet vezetője jött el.

Dr. Berke Barna megkérte a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a tematikus munkacsoport tevékenységét.

Fűrész Tünde tájékoztatta a jelenlévőket, hogy 2015. április 28-án került sor a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport újraalakuló ülésére 28 résztvevővel. Elfogadásra került a Tematikus Munkacsoport ügyrendje, valamint bemutatkoztak a tagok. Témajavaslatként felmerült az isztambuli egyezmény, a CEDAW Egyezmény magyarországi végrehajtása, a nők elleni erőszak kérdésköre, a rugalmas kisgyermekgondozás, a nők foglalkoztatási helyzetének alakulása, illetve a többszörös hátrányos helyzet témaköre. Ugyanakkor továbbra is várja az Államtitkárság a témajavaslatokat írásban.

Dr. Berke Barna megkérdezte, hogy milyen álláspont volt jellemző az isztambuli egyezménnyel kapcsolatban.

Fűrész Tünde jelezte, hogy **Novák Katalin** államtitkár asszony tájékoztatta a jelenlévő civil képviselőket, hogy a ratifikációs folyamat zajlik, majd nemzetközi példákkal is alátámasztotta, hogy ez egy komplex folyamat, máshol több éves előkészítő munka előzte meg a ratifikációt. A reakciókból ítélve elmondható, hogy a civil szervezetek elfogadták **Novák Katalin** válaszát a kérdésre.

Dr. Berke Barna megkérte a Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökét, hogy ismertesse a tematikus munkacsoport tevékenységét.

Czibere Károly jelezte, hogy a Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport elnöke **Langerné Victor Katalin** társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár, aki betegség miatt nem tud jelen lenni, ezért **Czibere Károlyt** kérte meg, hogy számoljon be a tematikus Munkacsoport tevékenységéről. A Tematikus Munkacsoport három ülést tartott. Az első ülésre 2014. december 15-én került sor, amely alkalommal megállapodtak a Tematikus Munkacsoport tagjai, hogy készítsenek egy összefoglaló dokumentumot az elmúlt négy év eredményeiről, valamint azonosítják a jelenlegi kihívásokat és javaslatokat fogalmaznak meg a jövőre nézve. 2015. február 13-án az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért, valamint az LMBT Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoportokkal közösen együttes ülést tartott a Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport, amelyről **dr. Répássy Róbert** beszámolójában is szó esik, ezért ezt nem részletezte **Czibere Károly**. A másik ülésre 2015. május 11-én hagyományteremtő módon Győrben került sor a Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület vendéglátásában, mivel a Tematikus Munkacsoport közelebb akar kerülni a terephez. A továbbiakban is vidéken lesznek munkacsoportülések. Hat téma került elő az ülésen: az egészségügyi helyzet, különösen a roma nők tekintetében, a telepprogramok, a roma civil szervezetek jogi helyzete, a roma nők foglalkoztatási esélyei, a roma szakkollégiumok helyzete és finanszírozása, az oktatási szegregáció kérdése. Utóbbi tekintetében kiemelte Czibere Károly, hogy két éve megalakult az Antiszegregációs Kerekasztal, 2015-ben pedig az Antiszegregációs Munkacsoport, amely alapvetően a megyei jogú városokat vizsgálja és feltérképezi azokat a lehetőségeket, amelyekkel megvalósulhat a szegregációmentes oktatás megteremtése. Elkészült egy jelentéssablon is, amelyet a Tematikus Munkacsoport tagjai fognak tartalommal feltölteni. Ebben várják a javaslatokat, hogy a Nemzeti Felzárkózási Stratégia cselekvési tervét mivel lehetne kiegészíteni. Egy tagot, a SZERSA-t ki kellett zárni az ülésen tanúsított nem megfelelő magatartás miatt.

Dr. Berke Barna megkérdezte, hogy inkább jogvédő vagy a terephez közeli civil szervezetek a tagjai a Tematikus Munkacsoportnak.

Czibere Károly válaszában elmondta, hogy inkább a terephez közeli, a roma ügyeket jól ismerő civil szervezetek a tagok.

Dr. Berke Barna a Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoport elnöke felkérte **dr. Roden Gábort**, az Igazságügyi Minisztérium Európai Uniós és Nemzetközi Igazságügyi Együttműködésért Felelős Államtitkári Kabinetjének jogi referensét, hogy ismertesse a Tematikus Munkacsoport tevékenységét.

Dr. Roden Gábor tájékoztatta a jelenlévőket, hogy 2015. április 8-án tartotta az ülését a Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoport, amelyen három napirendi pont került megtárgyalásra:

1. A véleménynyilvánítás szabadságának polgári jogi és büntetőjogi határai és e határok átlépésének következményei.
2. A gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadsága a véleménynyilvánítás szabadságának értékelésében.
3. A Holokauszt kutatása a nemzetiszocialista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása bűncselekményének tükrében.

A Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoport ülésén Dr. Berke Barna ismertette a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos jogi szabályozás színtereit. Az első a polgári jog keretében történő alapjogvédelem, amely esetében a jogkövetkezmény egy tevékenységtől, magatartástól való eltiltás, kártérítés, illetve a sérelemdíj lehet. A második szintér a nemzeti büntetőjog szankciói bizonyos véleménynyilvánítási cselekményeknek. A harmadik az alkotmánybíráskodás nemzeti keretek között. Ennek két formája van Magyarországon, az absztrakt normakontroll és a valódi alkotmányjogi panasz. A negyedik szintér az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata, amelyen belül az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikkével kapcsolatos strasbourggi ítéletek relevánsak a véleménynyilvánítás szabadsága szempontjából. Az esetjog kapcsán az egyes döntésekből levonható absztrakt következtetéseket is meg kell említeni. Az ötödik szintér az EU Alapjogi Chartája. Ennek alkalmazásában nem a klasszikus politikai véleménynyilvánítási esetek a jellemzőek, hanem inkább a szerzői joghoz, az adatvédelemhez és a kereskedelmi szólásszabadsághoz kapcsolódó ügyek. A Tett és Védelem Alapítvány képviselői üdvözölték az Alaptörvény negyedik módosításának azon kitételét, amely alapján a közösség méltóságának megsértése esetén a közösség tagja polgári bírósághoz fordulhat. Ugyanakkor kiemelték, hogy ennek a gyakorlati alkalmazása részükről jelentős nehézségekbe ütközik, mivel gyűlöletbeszédre napjainkban leginkább internetes oldalakon kerül sor, így a 30 napos jogvesztő határidőn belül nem tudnak alperest megjelölni. Nem tud a Tett és Védelem Alapítvány polgári peres eljárásokat indítani, mert az elektronikus hírközlésről szóló törvény (a továbbiakban: Eht.) nem teszi lehetővé a polgári bíróságok számára, hogy az internetszolgáltatóktól adatokat igényeljenek, a felperesek pedig nem tudják kideríteni, hogy az adott gyűlöletbeszédet ki követte el. Azonban a büntető bíróságoknak, valamint a Gazdasági és Versenyhivatalnak és a Magyar Nemzeti Banknak van lehetősége ilyen jellegű adatokat igényelni az internetszolgáltatóktól. Javasolták a Tett és Védelem Alapítvány képviselői, hogy a törvényalkotó tegye lehetővé az adatigénylést a polgári bíróságok számára is. A második napirendi pont keretében ígéretet tett **Dr. Berke Barna**, hogy készít az Államtitkárság egy összefoglalót a vonatkozó strasbourggi esetjogból. Ez az anyag elkészült, ki lesz küldve a Tematikus Munkacsoport tagjainak. A harmadik napirendi pont kapcsán előzetes konzultáció folyt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósággal, így

meghívásra is került a NAIH képviselője az ülésre. **Csajági István** szakértői előadásában elmondta, hogy minél távolabb kerülünk a Holokausztól, annál nehezebb a téma kutatása, ugyanakkor annyival egyszerűbb a személyes adatokhoz való hozzáférés. Amennyiben egy kutató kutatási tervet prezentál a NAIH felé, akkor segítséget nyújtanak a kutatás adatvédelmi vonatkozásában. **Mikesy György**, a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesületének elnöke üdvözölte az előadást és kiemelte, hogy az egyetemisták irányába közvetíteni kellene az üzenetet, hogy a nemzeti szocialista rendszer bűneinek tagadása bűncselekmény nem lehetetleníti el a Holokauszt témájában folytatott tudományos kutatást.

Dr. Berke Barna tájékoztatta a Munkacsoport tagjait, hogy 2013 óta a tematikus munkacsoportok 43-szor üléseztek, ebből 2014. október 30. óta 14 tematikus ülésre került sor. Az üléseken 103 civil képviselő vett részt.

2. Napirendi pont: Egyebek

Dr. Berke Barna jelezte, hogy a Munkacsoport 2014. október 30-ai ülésén elhangzott, hogy a Földművelésügyi Minisztérium tervezi egy környezetvédelemmel kapcsolatos tematikus munkacsoport felállítását. Megkérdezte **Szakáli István Lorándot** a Földművelésügyi Minisztérium agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős helyettes államtitkárát, hogy ez ügyben mi történt a legutóbbi ülés óta.

Szakáli István Loránd válaszában elmondta, hogy a legutóbbi ülés után jelezte a felmerült igényt **V. Németh Zsolt** környezetügyért, agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős államtitkárnak, valamint **Dr. Rácz András** környezetügyért felelős helyettes államtitkárnak. Azt a döntést hozták, hogy nem tartják időszerűnek a tematikus munkacsoport létrehozását.

Dr. Berke Barna felkérte **Kovács Ádám Zoltánt**, a Külgazdasági és Külügyminisztérium nemzetközi együttműködésért felelős helyettes államtitkárát, hogy ismertesse a UPR jelentéssel kapcsolatos javaslatát.

Kovács Ádám Zoltán elmondta, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának új mechanizmusaként az egyetemes időszakos emberi jogi felülvizsgálati (Universal Periodic Review - UPR) eljárás 2008 áprilisában kezdte meg működését. Ennek keretében az EJT tagállamai valamennyi ENSZ tagállam emberi jogi helyzetét rendszeresen áttekintik Genfben (évente 42 ország UPR-ja zajlik le 3 db két hétig tartó ülés alatt, azaz az egyes országok felülvizsgálatára kb. 5 évente kerül sor). A UPR olyan általános, egyetemes emberi jogi vizsgálati mechanizmus, amely független attól, hogy adott ország mely nemzetközi emberi jogi egyezménynek részese. Hazánk első UPR-ja 2011. május 11-én került sor, a felkészülés az akkori Külügyminisztérium koordinálásával, a társtárca és civil szervezetek részvételével megtartott tematikus konferenciák segítségével zajlott. A számos tárca szakértőiből álló 22 tagú magyar delegációt Balog Zoltán, a KIM Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkára vezette. A tagállamoktól kapott ajánlások közül hazánk 119-et teljes egészében, 3-at részben elfogadott, és 26-ot visszautasított. Az ajánlások teljesítéséről a társtárcaktól kapott információk alapján 2014-ben a Külügyminisztérium félidős jelentést juttatott el az ENSZ-hez (mid-term report). A 2011-es UPR nyomán létrejött a tárcaközi Emberi Jogi Munkacsoport (EJMCS), amelynek feladata – többek között – hogy figyelemmel kíséresse a UPR ajánlások végrehajtását. Hazánk második UPR-jára várhatóan 2016. április-májusában kerül sor, ahol a magyar delegációnak számot kell adnia az elfogadott ajánlások végrehajtásáról, illetve bármilyen, az emberi jogokat érintő fejleményről. Az erről szóló, a felülvizsgálat alapját képező nemzeti jelentés leadási határideje 2016. január 25.

A fentiekre tekintettel a Külgazdasági és Külügyminisztérium kéri az Emberi Jogi Munkacsoport közreműködését a UPR felülvizsgálatra történő felkészülésben, a következők szerint:

- Az EJMCS segítségével beazonosíthatók az egyes UPR ajánlások végrehajtásáért felelős tárcák és azok illetékes részlegei.
- Követelmény, hogy a nemzeti jelentés minél szélesebb konzultáció nyomán kerüljön megszövegezésre, ezért célszerű, hogy az Emberi Jogi Kerekasztal egy általános ülést szenteljen a UPR-nak, amelyen a részt vevő szervezetek kifejthetnék álláspontjukat az egyes ajánlások teljesítéséről és az emberi jogi helyzet alakulásáról.

Megkérte **Dr. Hevesi Ágnes**, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Nemzetközi Szervezetek Főosztályának főosztályvezető-helyettesét, hogy ismertesse a UPR jelentéssel kapcsolatos javasolt ütemtervet.

Dr. Hevesi Ágnes tájékoztatta a résztvevőket, hogy a UPR felülvizsgálatnak három forrása van, a kormányjelentés, a civil szervezetek árnyékjelentése, valamint az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosságának a jelentése. Általában a legtöbb inspirációt a tagállamok a civil jelentésből veszik. Ismertette a magyar jelentés előkészítésének az ütemtervét. Jelezte továbbá **Dr. Hevesi Ágnes**, hogy a 2011-es jelentés előkészítésekor készült egy kézikönyv, amelyben 200 minden lehetséges felmerülő kérdésre volt egy rövidebb üzenet.

Dr. Berke Barna javasolta, hogy ne az Emberi Jogi Kerekasztal tartson egy általános ülést, hanem a tematikus munkacsoportok keretében kerüljön megvitatásra a UPR jelentés, mert így tartalmilag célravezetőbb lenne a párbeszéd.

Dr. Hevesi Ágnes jelezte, hogy a tematikus munkacsoportok keretében is sor kerülhet a megbeszélésre, ugyanakkor kérdéses, hogy ez a struktúra lefed-e minden olyan kérdést, amely felmerülhet a jelentés során.

Fűrész Tünde javasolta, hogy két lépcsős legyen a folyamat. Szeptemberben a tematikus munkacsoportok keretében kerülj megvitatásra a UPR, majd októberben a Kerekasztal tárgyalja a kérdést.

Dr. Berke Barna egyetértett Fűrész tündével, de jelezte, hogy érdemes egy hét gondolkodási időt hagyni ennek eldöntésére. Kérte az Emberi Jogi Munkacsoport Titkárságát, hogy egy hét múlva keresse meg a tematikus munkacsoportok elnökeit ezzel kapcsolatban.

További hozzászólás hiányában **Dr. Berke Barna** berekesztette az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: Princz Viktória, szakreferens

Látta: dr. Bielik Réka, titkárságvezető

Jóváhagyta: Dr. Berke Barna, európai uniós és nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős államtitkár, az Emberi Jogi Munkacsoport alelnöke